

TruStone

Eerlijk en duurzaam natuursteen

Diets de Vries, gemeente Den Haag en Siwert Hoogenberg, Hoogenberg Natuursteen.

De natuursteensector ondertekende begin mei het IMVO-initiatief TruStone voor eerlijke en duurzame handel in natuursteen.

Transparantie staat daarbij voorop. De keten is ondoorzichtig, dus daar hebben handelaren en inkopers belang bij.

De natuursteensector is een relatief kleine en ondoorzichtige branche, vertelt Siwert Hoogenberg, directeur van Hoogenberg Natuursteen in Apeldoorn. Onder meer in China, India, Italië en Portugal wordt in groeves natuursteen gewonnen, dat vaak via tussenhandelaren elders wordt verwerkt. Voor ondernemers die in Nederland bijvoorbeeld natuurstenen grafstenen, aanrechten of bestrating verkopen, is het lastig zicht te krijgen op de arbeids- en milieuomstandigheden aan het begin van de keten.

Hoogenberg doet vooral zaken met China en merkt dat dat land kampt met een negatief imago rondom natuursteen. 'Mensen denken bij China al snel aan kinderarbeid, terwijl dat in de Chinese natuursteensector helemaal niet voorkomt. Ook qua arbeidsomstandigheden en zorg voor het milieu heeft China de afgelopen jaren een

enorme inhaalslag gemaakt. In veel opzichten loopt China inmiddels voor op bijvoorbeeld Portugal. De afgelopen drie jaar zijn door de Chinese overheid duizenden Chinese groeves gesloten vanwege de arbeidsomstandigheden of de schade aan het milieu.'

Hoogenberg is een van de ondertekenaars van het IMVO-initiatief TruStone, dat in mei werd gepresenteerd en onder leiding van de SER tot stand kwam (zie kader op pagina 18). Voor hem zit de meerwaarde van het initiatief vooral in het vergroten van transparantie waar de sector de komende jaren aan wil werken. 'Zeker van natuursteen die in de openbare ruimte wordt gebruikt, wil je de herkomst duidelijk hebben.' De afgelopen jaren kwamen projecten met natuurstenen bestrating in onder meer België en Amsterdam in opspraak, omdat er bij de winning van de steen sprake zou zijn →

TEKST Berber Bijma FOTO Jeroen Poortvliet

geweest van kinderarbeid. 'Overheden willen aan hun burgers kunnen vertellen onder welke omstandigheden natuursteen is gewonnen.'

Vrede en recht

De gemeente Den Haag ondertekent als inkoper van natuursteen binnenkort het IMVO-initiatief. Diëto de Vries, specialist werkvoorbereiding bij de gemeente: 'Wij hebben een naam hoog te houden als stad van vrede en recht. Bij de inkoop van natuursteen worstelen we al langere tijd met de vraag hoe het nou precies zit met de omstandigheden waaronder de steen wordt gewonnen. Voor een groot deel moeten we afgaan op de informatie van leveranciers. Foto's die we te zien krijgen van bijvoorbeeld de productie, vertellen een deel van het verhaal, maar niet alles. Wij gebruiken vooral Chinees natuur-

steen en kinderarbeid komt daar naar ons idee inderdaad niet voor. Maar hoe zit het met bijvoorbeeld lange werkdagen of het recht van vereniging? Het convenant geeft ons een handvat om van leveranciers te vragen zich in te zetten om maatschappelijk verantwoord te ondernemen.'

Geen afvinklijst

Zowel De Vries als Hoogenberg benadrukken dat het convenant niet bedoeld is om leveranciers vooraan in de keten 'een afvinklijst' voor te leggen. Hoogenberg: 'Met een afvinklijst kom je niet verder. Het gaat erom dat je in gesprek gaat met leveranciers over de manier waarop zij werken. Van simpele dingen als het gebruik van stofkapjes en gehoorbescherming tot de maatregelen die de leverancier neemt om het gebruik van water te verminderen. TruStone

is in die zin een veel realistischer duurzaamheidsinitiatief dan eerdere afspraken in onze sector. We mijden grote woorden en spreken met elkaar af dat we in alle openheid een leerproces aangaan om verduurzaming handen en voeten te geven.' Ook De Vries is blij dat TruStone niet simpelweg voorziet in lijstjes die afgevinkt moeten worden.

Geen afvinklijstjes, maar een leerproces in openheid

'Zo'n lijstje is niet het einde, maar juist het begin van de dialoog. Het zal lastig blijven om goed zicht te krijgen op de keten, maar we zijn aan onszelf verplicht om zo

IMVO-initiatief voor duurzaam natuursteen

IMVO-convenanten zijn convenanten voor internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het IMVO-initiatief TruStone werd in mei ondertekend door zowel Nederlandse als Vlaamse partijen die zich willen inzetten voor een meer verantwoorde productie en inkoop van natuursteen. Het initiatief kwam tot stand onder leiding van de SER. De belangrijkste problemen in de natuursteenketen zijn kinderarbeid, gedwongen arbeid, gebrek aan vakbondsvrijheid, gebrek aan veilige en gezonde werkomstandigheden en milieuschade. Pilots voor verantwoord inkopen zijn inmiddels van start gegaan.

Meer informatie op imvoconvenanten.nl/natuursteen

Gedoe

goed mogelijk uit te vragen onder welke omstandigheden de winning plaatsvindt. Onze leveranciers zijn heel blij dat de vier grote gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag als inkopers de uitvragen op dezelfde manier doen. Zo kunnen we in het onderlinge contact ook meer van elkaar leren dan wanneer iedereen op zijn eigen manier met leveranciers in gesprek gaat.'

Fatsoen

Het zal complex blijven. Den Haag ging bijvoorbeeld voorafgaand aan de ondertekening al in gesprek met een van de leveranciers, die een certificaat heeft voor de goede arbeidsomstandigheden waaronder zijn product is gewonnen. De Vries: 'We hebben dit certificaat samen *getruckt*. Zo ontdekten we dat het alleen betrekking heeft op de arbeidsomstandigheden bij de tussenhandelaar en dus niets zegt over de winning van de steen. Dat was ook voor onze leverancier een teleurstelling. Hij is zeker bereid te werken aan meer transparantie en verbetering. Mijn ervaring is dat leveranciers graag meedenken over verduurzaming, want daar hebben zij zelf ook baat bij.'

Hoogenberg beaamt dat. 'De strekking van het TruStone past bij de filosofie van ons bedrijf: wij willen fatsoenlijk met elkaar omgaan. Als niet alle partijen iets hebben aan de onderlinge handel, is die uiteindelijk geen lang leven beschoren.' ■

Na negen jaar onderhandelen is het er eindelijk: een akkoord voor een nieuw pensioenstelsel. De kurken knalden. Het nieuwe stelsel is toekomstbestendig, hoorde ik. Mooi. Maar de foto ter illustratie van dit historische moment is dat zeker niet. Zeven mannen en een vrouw presenteerden het akkoord. Gelukkig hebben we Mariëtte Hamer als voorzitter van de SER, dacht ik nog.

De foto laat het pijnlijk duidelijk zien: mannen (in dezelfde blauwe pakken) bepalen niet alleen het heden, maar ook de toekomst. Zoiets kennen we al uit, bijvoorbeeld, de Tweede Kamer: slechts twee van de dertien fractievoorzitters zijn vrouw. Een paar dagen later hoorde ik op het nieuws: 'ABN Amro moet op zoek naar een nieuwe topman.' Hoezo?, vraag ik me dan af, is dat al een uitgemaakte zaak? Of laatst: ik kreeg een uitnodiging voor een debat in een gerenommeerd instituut in Amsterdam. Groot en chic en iets met toekomst en *change*. De panelleden werden aangeprezen als 'makers van verandering'. U raadt het al: vijf mannen en een vrouw. Ik ben maar niet gegaan.

Kan het zijn, dat ik u nu heel licht hoor kreunen? Zoiets van 'niet alweer', of, 'altijd dat vrouwengedoe'. Had laatst niet de andere SER-columniste het hier ook al over? Ja hoor, alweer! En nee, het spijt me niet. Zolang er niets verandert, blijven we het doen. Het gezeur, het gedoe.

En soms heeft 'het gedoe' succes. Zoals laatst bij de Europese verkiezingen. Van de 26 gekozen Nederlandse Europarlementariërs zijn er 12 vrouw, waarmee het percentage vrouwen stijgt van 34,6 naar 46,2 procent. Daarvoor alle lof voor de actie 'stem op een vrouw'. Het is bovendien een duidelijk signaal van de kiezers. Ook zij willen de toekomst in de handen van mannen én vrouwen leggen.

Annette Birschel

Annette is als Duitse journaliste gevestigd in Amsterdam en deelt hier haar Duitse blik op de Nederlandse samenleving.

FOTO Dirk Hol